

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

11. Omnia in mundo, vtilia esse, etsi nos vtilitatem nesciamus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

usquam resistenti, sed equaliter cito. Illic demum discit, quod diu quaesuit; illic incipit DEVM nosse; cui, vt Arnobius loquitur, punctum terra est, & sub nutu omnia constituta.

Arnob. lib. 7.
aduers. Gent.

XL

Quod si igitur, è re maxime formidanda, qualis est terræ motus, quædam existunt utilitates, quid de ipsa terra atque elementis ceteris debet cogitari? quàm vtibiles, & in rem nostram, erunt reliquæ creaturæ? quarum quidem vires & præstantes effectus plurimos vel experientia, vel industria humana indagauit, haud est tamen ambigendum, plurimas quoque earum nos virtutes latere, causasque maximas, in diuinis consilijs, & Dei diphthera, reconditas, à nobis ignorari. Quod vel ipsum admirabili Numinis providentiæ perbene censeat D. Chrysostr. ascribendum, cuius sapientissima dispositione factum est, vt neque omnia nesciremus, ne deessent nobis tam industrij Architecti laudandi opera & argumenta; neque omnia sciremus, ne scientijs inflati superbiremus. E cuius S. Patris doctrina, discimus, si quid legamus, audiamus, aut videamus vel esse, vel fieri, in mundo, cuius nobis vel vsus, vel causa incognita in mentem non veniat; cogitandum tamen esse, nihil à natura, ne dum à Deo, fieri frustra, sed vsu maximum, causamque optimam eiusce rei creandæ, vel permittendæ fuisse. Quoniam mirabilia opera Altissimi solius, & gloriosa, & absconsa, & inuisa opera illius: vt, in omnium rerum varietate, merito opifex earum suspiciendus, amandus & celebrandus sit, neque de nobilissimo cuiusque fine & vsu sit à quoquam dubitandum. Quemadmodum enim, qui tabernam, Pharmacopolæ intrans, innumeras hic suo ordine pyxides, illic testas; alibi capsas, alibi vitra, & ampullas, in suis forulis, longa ferie stantes conspicit; itémque aridos flores, siccatas herbas, fibras radicum, mensuras, pondera, vasa, & omnis generis instrumenta; quibus alia decoquuntur, alia refrigerantur, alia percolantur; alia, quæ in colo subsederunt, contrita læuigantur; alia in iuncea fscellis, vel sparteis saccis exprimuntur; alia forficulis incisa incernuntur cribro, alia tunduntur & teruntur pistillo; sicut, inquam, qui hæc conspicit, etsi ignoret, ad quem ea rerum & negotiorum varietas vsu seruiat, haud tamen iudicat, eam temere esse ab herbario, aut medicamentario illuc comporta-

S. Chrysostr.
hom. 10. ad
pop.

Ecclesi. 11. 4.

tam; sed potius omnia, quæ videt, vilia esse censeat, ad hominum sanitatem conseruandam, aut restaurandam: ita, qui in hunc mundum ingressus, reperit in eo ignes & aquas, incendia & diluuiâ; ventos & imbres; procellas & tempestates; videt que alios in camino tribulationis probari, & velut decore alios per naufragia, in ipso Oceano, refrigerari; alios confectis membris, velut in mortario contundi; licet causam, quam id fiat, non perspiciat; non tamen debet existimare, De causam nullam esse; sed ignorantiam suam diuinæ sapientiæ submittat, & cum S. Augustino dicat: *Et si nos non intelligamus, quare quidque fiat, demus hoc providentiæ ipsius, quia non sumus causa; & non blasphemabimus. Cum enim ceperimus disputare de operibus Dei, quare hoc, & quare illud; &, Non debemus facere, male fecit hoc; Ubi est laus Dei? Omnia sic considera, modo placeas Deo, & laudes artificem. Quod si forte intrares in officinam fabri ferrarii, non auderes reprehendere folles, incendas, & leos. Et da imperitum hominem, nescientem quid quare sit, & non reprehendit. Sed si non habeat peritiam artificis, & habet at saltem considerationem hominis, quid sibi dicit? Non sine causa folles, hoc in positi sunt; artifex nouit quare, etsi ego non noui. In officina non audet vituperare fabrum, & audet reprehendere, in hoc mundo DEVM?*

S. Augustin.
in Psal. 149.

XII.
Supra cap. 4.
num. 2.

At nemo est, qui audeat? Enimvero supra iam vidimus id ausum fuisse regem Alphonsum. Neque is primus fuit, neque postremus. Nam quia, iuxta Comicum axioma, *decent secundæ fortunæ superbia*, etiam ante Alphonsum alij quidam Principes tam vecordi fastu, opera Dei corrigere voluerunt. Xerxes Persarum vertex, qui inter omnes orbis Principes facile primus visus est obtinuisse, voluit etiam stultissimæ superbiæ magnitudinem ridiculumque exemplum esse. *Cum enim intellexisset, Hellepontum ex Asia in Europam coniungi, indigne ferens; iussit trecenta Helleponto verbera infligi, & in eius pelagus par compedum demitti. Hæc diuini etiam, ait Herodotus, misisse, qui stigmata Helleponto verberarent. certè mandauit, ut colaphos Helleponto incuterent: dicentia hæc barbarâ ac vesana verba: O aqua amara, dominus hanc tibi irrogat pœnam, quod eum lesisti, qui de te nihil mali meritus erat. Te rano*

Herodot. l. 7.